

KİLİSE BÜLTENİ

ԼՐԱՔԵՐ

ՊՈԼՍԱԿԱՅ ՊԱՏՐԻԱՐԺՈՒԹԵԱՆ

I/25

10

Հոկտեմբեր

Ekim

1996

Հ ա մ ա ն ա - Գ ա ռ է Գ է ն Բ Պ ա ր ը ի ա ը լ ի

ՏՕՆ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՅ

AZİZ ÇEVİRMENLER YORTUSU

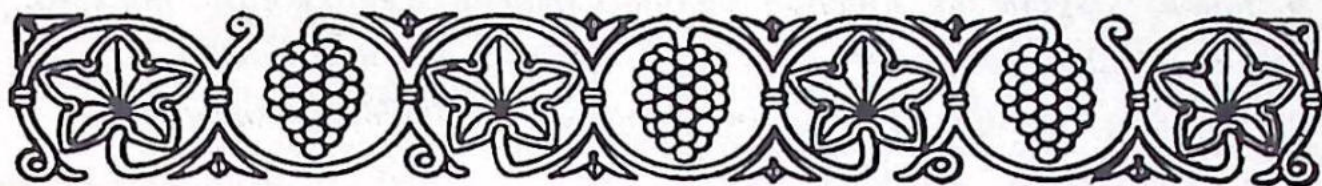
ՏՕՆ ԹԱՐԳՄԱՆՁԱՅ ՎԱՐԴԱՊԵՏՆԵՐՈՒ

Ըստ Հայ Եկեղեցւոյ տօնացոյցին ամրան եղանակին կը յիշատակուին Հայ տառերու գիւտին եւ թարգմանչական շարժումին զոյգ ռազմիրաները՝ Ս. Սահակ Պարթեւ Հայրապետն ու Ս. Մեսրոպ Մաշտոց Վարդապետը։ Իսկ աշնան այս օրերուն կը յիշատակուին Ս. Մեսրոպ Մաշտոցն ու Հայ Եկեղեցւոյ երախտաւորեալ սուրբերը՝ Եղիշէն, Մովսէս Քերթովը, Դաւիթ Անյաղթ Փիլիսոփան, Գրիգոր Նարեկացին, Ներսէս Շնորհալին եւ այլ սուրբ վարդապետներ։ Մեր եկեղեցական օրացոյցները յատկապէս կը յիշեցնեն, թէ այս տօնը յիշատակութիւնն է Հայ տառերու գիւտին եւ այս տօնակատարութեամբ կը սկսի աւանդական Հայ Մշակոյթի Շաբաթը զանազան մշակութային միջոցառումներով։ Ոմանք կրնան հարցնել, թէ ինչո՞ւ այս տօնին կը կապենք Մշակոյթի Շաբաթը։ Պատճառն այն է, որ իրաւ մշակոյթը սկսաւ գրերու գիւտով եւ թարգմանչական շարժումով։ Օտար լեզուներով Ս. Գրքի ընթերցումներ եւ աղօթքներ լսելը տառապանք էր հայախօս մեր պապերուն համար։ Առաքեալներէն հաստատուած եւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչով կերպարանաւորուիլ սկսած Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ համար օտար լեզուներու ենթարկուիլ վտանգաւոր էր։ Այդ վտանգը միանգամընդմիշտ վերացաւ երբ մեսրոպեան տառերու ճառագայթները եկան լուսաւորելու մեր ժողովուրդի միտքը, լայն ափսոսներ բանալով մշակոյթի բերրի դաշտին մէջ։ Պտղաբեր դարձաւ թարգմանիչներու վաստակը. Աստուած սկսաւ հայերէն խօսիլ մեր նախահայրերուն հետ։ Թարգմանչական շարժումը չսահմանափակուեցաւ Ս. Գրքի եւ աղօթքներու թարգմանութեամբ միայն։ Եղիշէ Վարդապետ Վարդանանց շարժումը անմահացուց։ Մովսէս Քերթով իր շարականներով հարստացուց մեր եկեղեցւոյ ժամասացութիւնը։ Դաւիթ Անյաղթ Փիլիսոփան յոյն իմաստասէրներու գործերուն հաղորդ դարձուց հայ միտքը և իմաստասիրական իր լայն պաշարով ու հռետորական յատկութեամբ ըմբռանեց Բիւզանդիոնի գիտնականները։ Նարեկայ վանքի անցանցիւր աղօթողը Գրիգոր Նարեկացին մեր ժողովուրդին հոգեւոր գանձարանին մէջ դրաւ «Նարեկ» աղօթագիրքը։ Ս. Ներսէս Շնորհալի հոգելից հայրապետը ժամագրքի անշարժ երգերը եւ բազում շարականներ գրի առաւ։ Եզնիկ Կողբացին իր «Եղծ աղանդոց»ով ջատագովեց Հայ Եկեղեցւոյ հաւատքը ընդդէմ մոլորեցուցիչներու։ Կորիւն Վարդապետ իր «Վարք Մաշտոց»ով անմահացուց Մեսրոպ Մաշտոցը։ Մովսէս Խորենացին գրեց «Պատմութիւն»ը։

Թարգմանչական շարժումին հետեւողներէն կան նաեւ անթիւ անհամար անանուն գինւորներ, որոնք մեր օրերուն հասցուցին հոգեւոր մեր անկապտելի ժառանգութիւնը։

Կը հպարտանանք իրենցմով եւ մեր հպարտութիւնը կ'արդարանայ երբ ուխտենք հաղորդ դառնալ անոնց ոգիին եւ մեր բաժինը բերենք հայ մշակոյթի տեւականացման եւ առաւել ուժեղացման համար տարուած աշխատանքներուն:

Գրիգոր Ա. Քահանայ

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՇԱԲԱԹ

Հոգեւոր վերին իշխանութեան եւ Մշակոյթի Շաբթուան Կարգադիր Յանձնախումբի համատեղ ջանքերով Պոլսոյ մէջ կազմակերպուած են հետեւեալ հոգեւոր եւ մշակութային ձեռնարկները:

12 Յոկտ. շաբաթ- 10.30-ին՝ Ս. Թարգմանչաց տօնին առթիւ Ս. Պատարագ Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, հանդիսապետութեամբ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոսի: 18.00-ին՝ Համերգ Մայր եկեղեցւոյ Պէղճեան սրահին մէջ մասնակցութեամբ Մաէսթրօ Դաւիթ Վարժապետեանի, Յոբելեար արուեստագէտ Վարուժան Արսլանեանի (դաշնակ), Ֆերիզիւղի Ս. Վարդանանց եւ Գնալը Կղզիի Ս. Ներսէսեան երգչախումբերուն: **13 Յոկտ. Կիրակի**- 10.00-ին՝ Ս. Պատարագ Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ, հանդիսապետութեամբ Գերշ. Տ. Շահան Արքեպիսկոպոսի: 11.00-ին՝ Ս. Պատարագ Գնալը Կղզիի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, ձեռամբ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոսի: **14 Յոկտ. երկուշբ.**- 21.30-ին՝ Արժ. Տ. Գրիգոր Ա. Քհնյ. Կեդրոնական Սան. Միութեան մէջ կը բանախօսէ «Գէորգ Բամպուքճեանի կեանքին եւ գործերուն» մասին: **15 Յոկտ. երեքշբ.**- Մշակութային շրջապտոյտ Հին Կ. Պոլսոյ թաղերուն մէջ: **16 Յոկտ. չորեքշբ.**- 21.30-ին՝ Տքթ. Հերմոն Արաքս Սահակեան Սան. Միութեան մէջ կը բանախօսէ «Հրաչեայ Աճառեանի կեանքին եւ գործերուն մասին»: **17 Յոկտ. հինգշբ.**- 10.00-ին՝ Ս. Պատարագ Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, հանդիսապետութեամբ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոսի: 21.30-ին՝ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Նաուլըքաբուի եկեղեցւոյ սրահին մէջ կը բանախօսէ «Դէպի 1700-ամեակ» թեմայով: **18 Յոկտ. ուրբաթ**- 21.30-ին՝ Գատրգիւղի Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյ սրահին մէջ կը ցուցադրուի Վեհափառ Հայրապետի Պոլիս այցելութեան տեսաներիզը: **19 Յոկտ. շաբաթ**- 10.00-ին՝ Զորս Աւետարանիչներու յիշատակութեան առթիւ, Գերշ. Տ. Շահան Արքեպիսկոպոս տօնախմբութեանց կը հանդիսապետէ Նաուլըքաբուի Ս. Յովհաննէս Աւետարանիչ եկեղեցւոյ մէջ: 14.00-ին՝ «Մշակութային Հանդէս» Գարակէօզեան Սան. Միութեան սրահին մէջ:

ԹՈՐՈՍ ՍԱՐԿԱԿԱԳ ՕՀԱՆԵԱՆ ԴԱՐՁԱԻ ՏԷՐ ԶԱՔԷՆՈՍ ԱԲԵՂԱՅ

Անցեալ շաբաթ եւ կիրակի օրերը հոգեւոր ցնծութեան առիթներ եղան Պատրիարքութեան հոգեւոր դասուն եւ Ստանպուլահայ հաւատացեալ ժողովուրդին համար, որովհետեւ Աթուռյս միաբան՝ Բրշ. Թորոս Սարկաւագ Օհանեան պատկառելի Կրօնական ժողովոյ ատենապետ՝ Գերաշնորհ Տէր Մեսրոպ Ս. Արքեպիսկոպոսի ձեռամբ արեղայ ձեռնադրուելով վերանուանուեցաւ Տէր Զաքոս Աբեղայ:

ԿՈՉՈՒՄ

Թորոս Սրկ. Օհանեանի քահանայութեան կոչման արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Գատըգիւղի Ս. Թադաւոր Եկեղեցւոյ մէջ: Ժամը 17.00-ին սկսաւ կիրականամուտի ժամերգութիւնը, հանդիսապետութեամբ Գերշ. Տ. Շահան Ս. Արքեպիսկոպոսի: Արարողութեանց կը մասնակցէին բազմաթիւ հոգեւորականներ և ժողովուրդի հոծ բազմութիւն: Ժամերգութեան աւարտին,

«Նայեա՛ ի մեզ...»
‘Bize bak, ya Rab...’

«Աշակերտի՛ս և հետեւի՛ս...»
“Ortodoks inançta devami edecek misin?”

սկսաւ կոչման արարողութիւնը: Ըստ Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ աւանդութեան վկայութիւն տրուեցաւ ընծայեալի արժանաւորութեան, վարքին եւ կենցաղին մասին եւ ապա ընծայեալը պաշտօնապէս յանձնառու հղաւ քահանայութեան լուծը վերցընել, հրաժարեցաւ եւ նդովեց բոլոր հերձուածողներու հար ուսուցումները եւ խոստացաւ «աշակերտիլ եւ հետեւիլ» Առաքելական Եկեղեցւոյ բոլոր ուղղափառ հայրապետներուն եւ

վարդապետներու ուսուցումներուն: Ապա կարդաց Ս. Գրիգոր Տաթևացիի խմբագրած ուղղափառ դաւանութեան հանգանակը:

Գերշ. Տ. Շահան Ս. Արքեպիսկոպոս կոչման արարողութեան աւարտին պատշաճ բացատրութիւններ տուաւ քահանայութեան կոչման արարողութեան մասին: Թելադրեց, որ ծնողներ նախանձախնդիր ըլլան եկեղեցւոյ նկատմամբ: Իրենց զաւակները առաջնորդեն դէպի եկեղեցի եւ քաջալերեն որպէսզի անոնք անմասն չմնան եկեղեցւոյ մթնոլորտին սրբութենէն: Շեշտեց կարեւորութիւնը հոգեւորականին եւ ուրախութիւն յայտնեց, որ Թորոս Սարկաւազը գիտելիքներով օժտուած է՝ ուսած ըլլալով Աթոռոյս Լսարանին և Մայր Աթոռի Ճեմարանին մէջ: Շնորհաւորեց ընծայեալը եւ յաջողութիւն ու կարողութիւն մաղթեց իր ապագայի գործունէութեան ընթացքին: Տէրունական աղօթքով վերջ գտաւ կոչման յուզիչ արարողութիւնը:

ՁԵՌՆԱԴՌՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի Ղալաթիոյ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին լիքն էր հաւատացեալ ժողովուրդով, որոնք եկած էին ոչ միայն Ս. Պատարագին մասնակցելու, այլ նաեւ վկայութիւն տալու Թորոս Սարկաւազի արժանաւորութեան

«Ես գնեմ զձեռս իմ ի վերայ սորա, և դուք ամենեքեան աղօթն արարէք...»
“Ben ellerimi bunun başına koyarken, hepiniz dua edin ki...”

մասին եւ աղօթակցելու հոգեւոր հայրերուն, որ Աստուած Ս. Հոգիով զօրացնէ ընծայեալը:

Ս. Պատարագը մատուց պատկառելի Կրօնական Ժողովոյ ատենապետ՝ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Ս. Արքեպիսկոպոս, առընթերակայութեամբ Զոգշ. Տէր Տաթև եւ Տ. Եղիշէ Աբեղաներու: Ս. Պատարագին ներկայ էր Զոգշ. Տ. Արամ Վարդապետ, Օրթոտոքսներու Տ. Տ. Բարթոլոմէոս Ծայրագոյն Պատրիարքի եւ Լատին Կաթողիկ Տ. Լուի Փլաթր Եպիսկոպոսի փոխանորդները:

Ճաշու գրքերու ընթերցման պահուն սկսաւ ձեռնադրութեան առաջին մասը: Կանոնական աղօթքներու ընթերցումէն վերջ մինչ կ'երգըէր «Աստուածային եւ երկնաւոր շնորհ»ը ընծայեալը երեսը ժողովուրդին դարձած եւ ձեռքերը վեր բարձրացուցած, ցոյց կու տար թէ կը հրաժարէր աշխարհիկ իր կեանքէն: Ժողովուրդը կը վկայէր իր արժանաւորութեան մասին եղանակելով. «Արժանի է»:

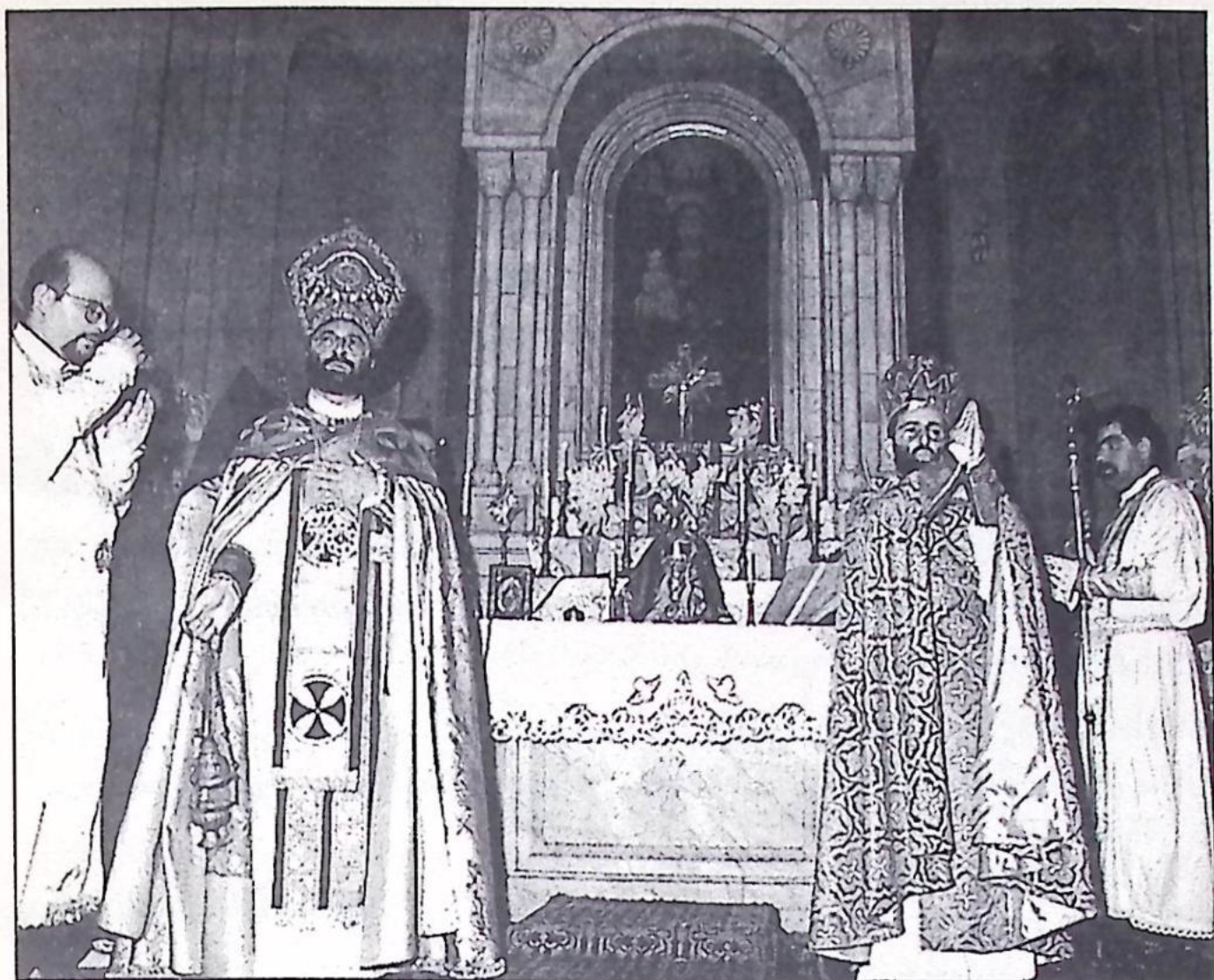
Սուրբ Գրոց ընթերցման աւարտին շարունակուեցաւ Ս. Պատարագը, մինչեւ «Ողջոյն»ի պահը: Դարձեալ կանոնական աղօթքներու ընթերցումէն վերջ, Թորոս Սարկաւագին տրուեցաւ փիլոն եւ պատարագիչի զգեստներ: Ընծայեալը զգեստաւորուած պատարագի զգեստներով եւ զանգակներու ղօղանջներով եկաւ Ս. Սեղանին առջեւ: Գերշ. Տ.

«Օրհնեսցի, օծցի և սրբեսցի ճակատ Տէր Զաքէոս Քահանայի...»

«Օրհնեսցի, օծցի և սրբեսցի աջ ձեռն Տէր Զաքէոս Քահանայի...»

«Խաղաղութիւն ամենեցուն...» "Tanrı'nın esenliği sizlerle olsun!"

Մեսրոպ Ս. Արքեպիսկոպոս Սրբալոյս Միւռնոնով օծեց Թորոս Սարկաւազի ճակատը եւ ձեռքերը, զայն վերակոչելով Տ. Զաքէոս Արեղայ: Օծման աւարտին Տ. Զաքէոս Արեղան տուաւ իր անդրանիկ օրհնութիւնը:

«Զաքէ էջ այտի...»
"Zakke in ayağı..."

Ողջոյնի պահուն, պատարագիչ սրբազանէն սկսած՝ ներկայ բոլոր հոգեւորականները համբուրեցին Հ. Զաքէոսի նորած ճակատն ու աջը:

Նախ քան «Հայր Մեր»ը Գերշ. Տ. Մեսրոպ Ս. Արքեպիսկոպոս քարոզեց «Զաքէ՛, փութա էջ այտի, զի այսօր ի տան քուն արժան է ինձ ազանել» (Ղկա.19.5) բնաբանով: Սրբազան Հայրը յիշեցուց, թէ Զաքէոս կը նշանակէր «արդար» եւ Հայր Սուրբն ալ Զաքէոսի նման ընդունած էր Քրիստոսը ապաշխարութեամբ եւ այդ փրկութիւն եղած էր իր կեանքին համար:

Ս. Պատարագի աւարտին հաւատացեալներ աջահամբոյրով իրենց խնդակցութիւնը յայտնեցին նորապսակ Հայր սուրբին:

ՎԵՂԱՐԻ ՏԵԻՉՈՒԹԻՒՆ

Պէշիկթաշի Ա. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ ժամը 18.00-ին տեղի ունեցաւ երեկոյեան ժամերգութիւն եւ վեղարի տըւչութիւն Հանդիսապետութեամբ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Ա. Արքեպիսկոպոսի: Նախ քան վեղարի տըւչութիւնը նորապսակ Հայր Սուրբը առաջի Ա. Սեղանոյ կարդաց իր ուխտը: Ա. Գրական ընթերցումներու եւ աղօթքներու աւարտին տրուեցաւ վեղարը: Սրբազան Հայրը քարոզեց յիշեցնելով թէ՛ վեղարը իշխանութեան նշան է այլ աշխարհութեան, ինքնամոռացութեան, նուիրումի եւ ծառայութեան: Յորդորեց ըլլալ ուսումնասէր եւ հաղորդ դառնալ մեր հայրապետներուն հոգեւոր ժառանգութեան:

Ժամերգութեան աւարտին ընդունելութիւն սարքուեցաւ եկեղեցւոյ սրահին մէջ:

Անգամ մը եւս կը շնորհաւորենք նորապսակ Տէր Զաքէոս Հայր սուրբը եւ իրեն կը մաղթենք կարողութիւն եւ յաջողութիւն իր հոգեւոր առաքելութեան մէջ:

Գրիգոր Աւ. Քահանայ

Ա. կարգը (ձախէն աջ) - Տ. Շահան Արքեպս., Ա. Պատրիարք Հայրը, Տ. Մեսրոպ Արքեպս.: Բ. կարգը - Տ. Տաթև Աբղ., Տ. Արամ Վրդ. և նորապսակ Տ. Զաքէոս Աբղ.:

ՁԵՌՆԱ ԴՐՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ եօթը խորհուրդներէն է Ձեռնադրութիւնը կամ քահանայութեան կարգը:

Քահանայական ձեռնադրութեան աւանդութիւնը կը գտնենք Հին Կտակարանի մէջ: Ըստ Հին Կտակարանի քահանայ կը նշանակէ քաւութիւն ընող (Ղեւտացւոց Դ 26. 31-35):

Ձեռնադրութիւնը աստուածահաստատ խորհուրդ է և կը նշանակէ ձեռք դնել գլխու վրայ: Հին Կտակարանի մէջ Աստուած հրամայեց Մովսէսին, որ իր մարգարէական, թագաւորական, առաջնորդական ու քահանայական պաշտօն - կոչումը յանձնէ Յեսուին՝ ձեռնադրութեամբ: Իսկ Յեսու ձեռնադրութեամբ ստացաւ Մովսէսէն Աստուծոյ փառքը եւ օրհնութիւնը, եւ նշանակուեցաւ հոգեւոր առաջնորդ, որով աստուածային իմաստութեամբ առաջնորդեց իր ժողովուրդը դէպի խաղաղութեան ափերը (Թուոց 27.18-23, Բ Թրինաց 32.9): Իսկ քահանայ օծելը նմանապէս եկած է Հին Կտակարանէն: Օծել կը նշանակէ իւղով սրբազործել, մաքրել, նուիրագործել: Մովսէս Մարգարէն անապատին մէջ երբ Աստուած խորհրդանշող խորան կանգնեց, Աստուծոյ հրամանաւ օծեց ու սրբեց բոլոր սպասները, ապա Ս. Իւղը թափեց Ահարոն քահանայապետին գլխուն եւ զայն օծեց: Նոյնպէս օծեց Ահարոնի որդիները որպէսզի քահանայագործեն (Ելից 30.22-31, 40.9-16, Ղեւտացւոց 8.10-12, Թուոց 7.1):

Աստուծոյ պատուէրն էր, որ քահանայապետն ու քահանաները օծուէին եւ սրբուէին նախ քան իրենց պաշտօնի ստանձնումը (Ելից 29.44):

Հին Կտակարանի մէջ քահանային ձեռնադրութիւնը եւ օծումը վերապահւած էր միայն Ղեւտացւոց ցեղախումբին այսինքն Ահարոնի ցեղին: Աստուած կ'ըսէ Մովսէսին, «Քեզի մօտեցուր քու եղբայրդ Ահարոնն իր որդիներուն հետ Իսրայէլի որդիներուն մէջէն, որպէսզի ինձի քահանայութիւնը ընեն» (Ելից 28.1): Ղեւտացւոց ցեղախումբին պատկանող քահանայական ժառանգական պաշտօնի նպատակն էր հանդիսանալ կամուրջ Աստուծոյ եւ մարդոց փոխյարաբերութեանց, նաեւ աղօթել ժողովուրդի մեղքերուն քաւութեան համար (Ղեւտացւոց 6.6-7):

Քահանայական ձեռնադրութեան խորհուրդը Քրիստոսով նոր իմաստ եւ նոր տարողութիւն ստացաւ: Քրիստոսն ունենալով որպէս քահանայապետ (Սղմ. 109.4, Զբր. 6.13, Եբր. 5.46, 7.26-28) եւ Նոր Ուխտի քահանայ, Նոր Ուխտի քահանայութեան ձեռնադրութիւնը այլեւս սահմանափակուած չէր միայն

Ահարոնի ցեղով, այլեւս ոեւէ ճշմարիտ եւ Աստուծոյ ծառայող հաւատացեալ ինքնընծայումով, առաքելական յաջորդութիւն ունեցող եպիսկոպոսի մը ձեռնադրութեամբ կրնար քահանայ դառնալ: Քրիստոս իր եռամեայ տնօրինական առաքելութեան ընթացքին հանդէս եկաւ որպէս իրաւ քահանայապետ եւ այդ շնորհը ձեռնադրութեամբ փոխանցեց իր տասնըերկու առաքեալներուն անոնց տալով իշխանութիւն՝

1. Ըլլալու իր դեսպանները եւ հովիւները այս աշխարհի վրայ (Մդք. 2.7, Գործք 20.28, Ա. Պտր. 5.1-4).

2. Քարոզելու Աւետարանի բարի լուրը, և բժշկելու (Մտթ. 10.1-8).

3. Մեղքերու թողութիւն տալու, արձակելու եւ կապելու

(Մտթ. 16. 19, 18.18, Յվհ. 20.21-23).

4. Ս. Հաղորդութեան խորհուրդը կատարելու (Ղկա. 22.19-20).

5. Աւետարանելու եւ մկրտելու (Մտթ. 28.19-20).

6. Իշխանութիւն տուաւ ձեռնադրութեամբ եւ օծութեամբ Ս. Հոգւոյն շնորհները բաշխելու Քրիստոսի Եկեղեցւոյ ծառայութեան կոչուած անձանց. «Իւրաքանչիւր եկեղեցիի վրայ անոնց համար երեցներ ձեռնադրեցին եւ ծոմ պահելով ու աղօթք ընելով, յանձնեցին զանոնք Տիրոջ, որուն հաւատացեր էին» (Գրծ. 6.6, 13.2-3, 14.22, Ա. Տմթ. 4.14, Բ. Տմթ. 1.7):

Քրիստոսի տասնըերկու առաքեալները Աւետարանի քարոզութեան չսկսած սպասեցին Ս. Հոգիի օծումին (Սղմ. 24.7, Գրծ. 10.38, Ա. Յվհ. 2.20, 27) որ կատարուեցաւ իրենց վրայ Պենտէկոստէի օրը՝ մինչ աղօթքի կեցած էին: Այդ օրը Ս. Հոգին իջաւ անոնց վրայ եւ զանոնք մաքրեց, սրբեց, զօրացուց եւ աստուածային պէս պէս շնորհներով զարդարեց: Առաքեալները իրենց կարգին քահանայական ձեռնադրութեան աստուածային կոչումը եւ իշխանութիւնը փոխանցեցին իրենց անմիջական յաջորդներուն եւ այսպէս անընդհատաբար շարունակեց քահանայական ձեռնադրութեան խորհուրդը դարեր շարունակ քրիստոնէական եկեղեցւոյ մէջ մինչեւ մեր օրերը:

(շար.)

Տաթև Արեղայ Յակոբեան

ԱՄԱՌ '96-Ը ՀՐԱԺԵՇՏ ԱՌԱԻ

Ամրան եղանակ մը եւս լրացաւ եւ իր տեղը գրաւեց պատմութեան մէջ: Այս ամառն ալ նախորդներուն նման տաք եւ արեւոտ էր, եւ ինչպէս ամէն ամառ մարդիկ նորէն ծով մտան եւ եղանակը վայելեցին: Բայց այս մէկը բաւական տարբեր եղաւ ամրան Գնալը Կղզի ապրող երիտասարդներուն եւ մանուկներուն համար: Կղզիի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցին խանդավառ ապրումներու պահեր շնորհեց մեզի: Մանուկները, ինչպէս անցալին, նաեւ այս անգամ ստացան զանազան դասեր՝ կրօնքի, հայերէնի, անգլերէնի, երաժշտութեան եւայլն: Նոյնպէս Ներսէսեան Դպրաց Դասու երիտասարդներն ալ ապրեցան ուրախութիւններ, որոնց առաջինն էր Մայիսի վերջաւորութեան դառնալ «տուն», ուրկէ մօտաւորապէս 7-8 ամիսներէ ի վեր հեռու մնացած էին: Դպրաց Դասու երէց անդամներէն Վաղարշակ Սերոբեանի զինուորական պարտականութեամբ բացակայիլը միշտ զգալի եղաւ այս ամառ: Դպրաց Դասու անդամներէն 20 հոգինոց խումբով մը Սուրբ Երկիրը այցելեցինք, առաջնորդութեամբ Գերշ. Տէր Մեսրոպ Արք. Սուրբաֆեանի: Իսրայէլը գրեթէ ամբողջութեամբ պտտեցանք: Որքա՛ն ուրախացանք, երբ Միհրան եւ Գոհարիկ Ղազէեան ամուլը եկան իրենց ամրան արձակուրդը Գնալը Կղզի անցընելու և այդ առթիւ երաժշտութեան դասեր ալ տուին Դպրաց Դասու անդամներուն: Առանց Միհրան աղբարիկին դժուար թէ յաջողէինք համերգ մը տալ Դասու 14-րդ տարեդարձին առթիւ: Ս. Աստուածածնի Տօնին Սուսա լերան Վազըֆը գիւղն ալ գացինք, ուր ճանչցանք շատ ազնիւ ազգակիցներ, որոնք Հայերէնի տեղական բառբառ մը կը խօսէին: Մատաղօրհնութեան առիթով, աշխարհի չորս կողմերէն տուն դարձած գիւղացիները ժողվուած էին միասին ըլլալու, աղօթելու եւ զուարճանալու համար: Սեպտեմբերի սկզբին կամաց կամաց տխրիլ սկսանք. գիտէինք թէ մօտ էր արձակուրդի վախճանը: Սեպտեմբերի 7-ին ներկայացուցինք մեր համերգը եւ յաջորդ օրուան Ս. Պատարագին ունեցանք երկունոր դպիրներ յանձին՝ Սուրատ Փոյրագի և Տիրան (Ալէն) Նիկիզի, իսկ մեր երէց եղբայրներէն Արթուր Թէքիօղլու ուրար կրելու արտօնութիւն ստացաւ Սրբազան Հօր ձեռքէն: Ի՛նչ խանդավառ մթնոլորտ կար այդօրուան սիրոյ սեղանին ընթացքին:

Այո, իսկապէս ապրեցանք լեիլեցուն եւ ճոխ ամառ մը, որ մեր յուշերուն մէջ ամէն ատեն կենդանի պիտի մնայ: Այս յիշատակները կը քաջալերեն զիս և անհամբեր կը սպասեմ յաջորդ ամրան:

Բարի աշուններ Ձեր բոլորին:

Գրիգոր Գալփաքճեան

(Սէն Պընուա ֆրանսական լիսէ, 11-րդ դասարան)

TOROS SARGAVAK

“DER ZAKEOS APEĞA” OLDU

Patrikliğimiz din görevlilerinden **Toros Sargavak Ohanyan**, 5 Ekim Cumartesi öğleden sonra **Kadıköy Surp Takavor Kilisesi**'ndeki törende Patrik Vekili **Başepiskopos Şahan Srpazan** tarafından resmen rahiplik görevine çağrıldı. Cemaatin huzurunda son olarak ortodoksluk sınavı veren (sayfa 4) Toros Sargavak'ın başına, 6 Ekim Pazar sabahı saat 10.30'da **Galata Surp Krikor Lusavoriç Kilisesi**'ndeki Surp Badarak'ta Ruhanî Kurul Başkanımız **Başepiskopos Mesrob Srpazan** el koyarak rahip (apeğa) takdis etti ve kendisine “**Der Zakeos**” ruhanî adını verdi (say. 5). Törenin ikinci bölümünde, Surp Eçmiyadzin'den getirilen **Kutsal Miron**'la mesholunan (sayfa 6) Der Zakeos Apeğa'nın rahiplik başlığı (veğar'ı) ise, aynı gün öğleden sonra **Beşiktaş Surp Astvadzadzin Kilisesi**'ndeki akşam duaları esnasında verildi. Der Zakeos Apeğa, 7 Ekim Pazartesi sabahı patriklik makamını ziyaret ederek **Patrik Karekin II Hazretleri**'nin takdis dualarını aldı (sayfa 8). Ermeni Kilisesi'nin törelerine göre, Der Zakeos Apeğa belli bir müddet için **oruç** ve **inzivaya** çekilmiş bulunuyor.

Der Zakeos Apeğa, Patrikhane'nin Surp Hoki madurunda (7.10.1996).

Zakeos adını yeni rahibimize uygun bulan Başepiskopos Mesrob Srpazan, pazar günkü vaazında **İncil'deki Zakeos** gibi Toros Sargavak'ın uzun bir ruhanî arayış ve çabadan sonra Rab Hisus'u bulduğunu, onun “evinin” de böylece kurtuluşu kavuştuğunu söyledi.

HİSUS İLE ZAKEOS

(Luka 19. 1-10)

Hİsus Eriha'ya girmiş kentin içinden geçiyordu. Orada vergi görevlilerinin başı olan, Zakeos adında zengin bir adam vardı. Hİsus'un kim olduğunu görmek istiyor, ama boyu kısa olduğu için kalabalıktan ötürü göremiyordu. Hİsus'u görebilmek için ileriye koşup yabani incir ağacına tırmandı. Çünkü Hİsus oradan geçecekti.

Hİsus oraya varınca yukarı bakıp ona, *"Zake çabuk aşağı in!"* dedi, *"Bugün senin evinde kalmam gerek."* Zakeos hızla aşağı indi ve sevinç içinde Hİsus'u evine buyur etti.

Bunu görenlerin hepsi söylenmeye başladı: *"Gidip günahkâr birine konuk oldu!"* dediler.

Zakeos ayağa kalkıp Rab'be şöyle dedi: *"Rab, işte malımın yarısını yoksullara veriyorum. Bir kimseden haksızlıkla bir şey aldımsa, dört katını geri vereceğim."*

Hİsus dedi ki, *"Bu ev bugün kurtuluşa kavuştu. Çünkü bu adam da Abraham'ın bir oğludur. Nitekim İnsanoğlu kaybolmuş olanı arayıp kurtarmak için geldi."*

SURP TARKMANÇATS (AZİZ ÇEVİRMENLER) YORTUSU. 404 yılında Surp Sahak ve Surp Mesrob tarafından Ermeni yazısının bulunmasıyla Ermeni Kilisesi tarihinde Altın Çağ diye tanımlanan dönem başladı. Surp Mesrob ve öğrencileri, Kutsal Kitap başta olmak üzere bir çok eseri Ermeni diline çevirerek büyük bir aydınlanma ve kültür hareketi başlattılar. Yortu, 12 Ekim'de Üsküdar S. Haç Kilisemiz'deki törenlerle kutlanacak. Kültür Haftası bu törenlerle başlayıp 19 Ekim günü Narlıkapı S. Hovhannes Kilisemiz'de kutlanacak olan Aziz İncilciler Yortusu'yla sona erecek.

VAKIFLIKÖY SURP ASTVADZADZİN KİLİSESİ Vakıf Yönetim Kurulu'nun davetile 1 Ekim 1996 salı günü Hatay'a giden Ruhanî Kurul Başkanı **Başepiskopos Mesrob Srpazan**'ı Adana havaalanında cemaat üyeleri karşıladı. Aynı gün Vakıflıköy'e giden Mesrob Srpazan, **Der Se-rovpe** ve **Der Yeğya** kahanalarının da katıldığı akşam dualarından sonra Vakıflıköy Kilisesi'ndeki onarım işine resmen başlandı. Eski bir ipekböceği atölyesinden çevirilmiş olan kilisenin çökme tehlikesi arzemesi üzerine, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün resmî izniyle kilise onarıma alınıyor. Geceyi Vakıflıköy'de geçiren Mesrob Srpazan, ertesi sabah **Samandağ Kaymakamı Selman Yurtdere**'ye nezaket ziyaretinde bulunarak **Patrik Karekin II Hazretleri**'nin iyi dileklerini ve selamlarını ilettili. Görüşmede **Samandağ Belediye Başkanı, Emniyet Müdürü, Jandarma Komutanı, Vakıflıköy Muhtarı Berç Kartun** ve **Vakıflıköy Kilisesi Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Mihran Kısadur** hazır bulundular.

Samandağ Belediye Başkanı, Kaymakamı Sn. Selman Yurtdere ve Bşp. Mesrob Srpazan (2 Ekim 1996).

Diğer taraftan, **Patrik Hazretleri** tüm kiliselere yolladığı bir genelgeyle hayırseverlerden Vakıflıköy Kilisesi'nin onarımına yardımcı olmalarını istedi. Yardımlar, Patrikhane kanalıyla Vakıflıköy vakfına iletiliyor.

MIHİTARYAN DERNEĞİ

YÖNETİM KURULU yeni sezonun başında Ruhanî Kurul Başkanı **Başepiskopos Mesrob Srpazan**'a nezaket ziyaretinde bulundu. 4 Ekim Cuma saat 20:30'da gerçekleşen görüşmede **Kültür Haftası** etkinlikleri çerçevesinde bir **Kitap Sergisi** düzenlediklerini söyleyen Mihitryanlı gençler, serginin iki gün süreceğini (12 ve 13 Ekim) ve Ermeni yazarlarının İstanbul'da basılan eserlerinden oluşacağını belirttiler.

Nurhan Çetinkaya, Levon Boyacıoğlu, Arsen Kovan, ve Şuşanyan, Bps. Mesrob Srpazanla birlikte.

Mihitryan Okulundan Yetişenler Derneği'nin kültürel çalışmalarını ilgiyle izlediklerini söyleyen Srpazan Hayr, yeni dönemde gençlere başarılar diledi.

ՅՈՎԱԿԻՄ ՊԱՏՐԻԱՐԺԻ ԼՈՒՄԱ

PATRIK HOVAGIM FONU

30 Eylül 1196 tarihinden itibaren Patrikhane'ye varan
meblağlar aşağıda belirtilmiştir. Teşekkür ederiz

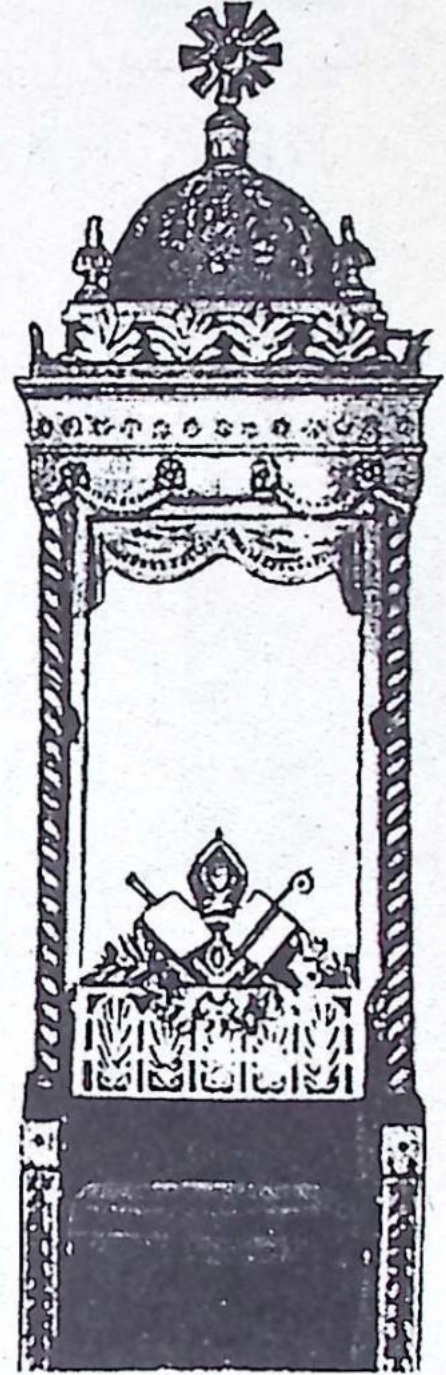
PATRIKHANEYE BAĞIŞ Makbuz No. 931: Patrik Karekin II
Hazretleri 3,000,000TL, No: 932/43121 B Mirican Miroğlu
500,000TL (merhum Haçik Potosoğlu'nun anısına), No: 932/58174
B 3,000,000TL (merhum Setrak Bosum'un anısına), No: 932/58001
Yeşilköy Kilisesi Vakıf Yönetim Kurulu 5,000,000TL (merhum
Dikran Kayaoglu'nun anısına), No: 932/58115 B Istapan Altuntepe
1,000,000TL (merhum Hayrabet Tepe'nin anısına), No: 932/42137
der Maşdots Kahana 1,000,000TL (merhume Marlen Dilaveroğlu
'nun anısına), No: 932/42114 B Aram Kuran 3,500,000TL (merhu-
me Marlen Dilaveroğlu'nun anısına), No: 932/42757 B Hovsep Şa-
hinoğlu 500,000TL (merhume Hripsime Çelikdiş'in anısına), No:
932/42784 B & Bn Harutyun Beşiryan 4,000,000TL (merhum
Hovsep Beşiryan'ın anısına), No: 932/42825 B & Bn Vrej Israilyan
1,000,000TL (merhum Hovsep Beşiryan'ın anısına), No: 932/42790
Bn Seta Cambazyan 1,000,000TL (merhum Hovsep Beşiryan'ın
anısına), No: 932/43460 B Mardiros Balıkcıyan 1,000,000TL (mer-
hum Kevork Pamukciyan'ın anısına), No: 932/43461 B Yetvart Tov-
masyan 1,000,000TL (merhum Kevork Pamukciyan'ın anısına),
No: 932/43462 Bn Seta Cambazyan 1,000,000TL (merhum Kevork
Pamukciyan'ın anısına), No: 932/43643 B & Bn Murat Yumul
1,000,000TL (merhum Zareh Volkan'ın anısına), No: 932/43622 B
Hovsep Şahinoğlu 500,000TL (merhum Serdar Platin'in anısına),
No: 932/42926 B Saro Ayvaz 250,000TL (merhum Yetvart Ayvaz-
yan'ın anısına), No: 932/43439 B Şabuh Çolakyan 2,000,000TL
(merhum Baruyr Çizmeciyan'ın anısına), No: 932/43433 B Berç İs-
kenderöz 1,000,000TL (merhum Baruyr Çizmeciyan'ın anısına),
Toplam: 34.750.000TL.

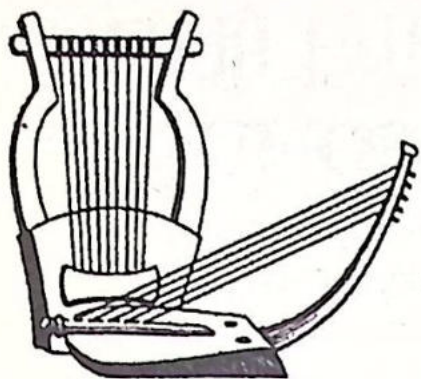
VAKIFLIKÖY KİLİSESİ'NİN ONARIMI İÇİN No: 810 Zakar
Hayrabetyan 250,000TL, No: 811 Kınalıada'dan bir grup imanlı
10,250,000TL, Toplam: 10.500.000 TL.

U-18/3685

PATRIKLİK SEKRETERLİĞİ

*Not: Patrikhane etkinliklerini tamamen gönüllü bağışlar sayesinde yürütmektedir. Mutlu veya
üzüntülü anlarınızda yapacağınız makbuz karşılığı bağış Patrikhane'nin olanaklarını geliştirecektir.*

MÜZİK KONSERİ

MAESTRO TAVİT VARJABEDYAN
PIANİST VARUJAN ARSLANYAN
FERİKÖY VARTANANTS KOROSU
KINALIADA NERSESYAN KOROSU
Kumkapı Ana Kilise Salonunda,
12 Ekim, Cumartesi, saat 18:00'de

“KEVORK PAMUKCIYAN”

konulu konferansı (Ermenice)
DER KRİKOR KD. KAHANA DAMADYAN
Getronagan Derneği Salonunda veriyor
14 Ekim, Pazartesi, saat 21:30'da

“HRAÇYA ACARYAN”

konulu konferansı (Ermenice)
DR. HERMON ARAKS
Sahakyan Derneği Salonunda veriyor
16 Ekim, Çarşamba, saat 21:30'da

“1700. YILA DOĞRU”

konulu konferansı (Ermenice)
BAŞEPIKOPOS MESROB SRPAZAN
Narlıkapı Kilisesi Salonunda veriyor
17 Ekim, Perşembe, saat 21:30'da

«ԼՐԱՐԵՐ» պարբերական տեղեկատու Հայոց Պատրիարքութեան

Խմբագիր՝ Տրդատ ՔՀՆՅ. Ուղղունեան:

Աշխատակիցք՝ Տաթև Աբելայ, Գրիգոր Ա. ՔՀՆՅ., Նաթալի Պողոսեան:

Սարուածք՝ Պատրիարքարանի Համակարգչային ծառայութիւն:

Sahibi: Türkiye Ermenileri Patriği Karekin II, Sorumlu Müdür: Drtad (Krikor) Uzunyan, Adres: Şarapnel Sokak 20, 34480 Kumkapı, İstanbul. Tel: 0212-5170970, 5170971, Fax: 0212-5164833, Internet: Arch@vol.com.tr Baskı: Arbas Matbaası (0212-5116598), Dağıtım: Goryun Kahana, Yeğya Kahana.